

avaluació educació primària

CURS 2015-2016

ENGANXEU L'ETIQUETA
IDENTIFICATIVA EN AQUEST ESPAI

competència lingüística:

llengua catalana

instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf.
- Aquesta prova té tres parts:
 - A la primera part**, has d'escoltar un dictat i completar els espais en blanc.
 - A la segona part**, has de llegir atentament dos textos i respondre a unes preguntes sobre el que has llegit.
Has de respondre a totes les preguntes marcant amb una X la casella corresponent en el full de respostes.
Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta. Si t'equivoques, has d'omplir tot el quadrat i marcar de nou amb una X la resposta correcta. Per tornar a marcar com a correcta una resposta prèviament emplenada, encercla-la.
 - A la tercera part**, has d'escriure un text sobre el tema que se't demana.
- Quan acabis, no t'oblidis de respondre a la pregunta que hi ha en el full de respostes.

DICTAT

Ara escoltaràs un text tres vegades. La primera és per entendre'l bé, la segona és per completar els espais en blanc i la tercera, per repassar el que has escrit.

A CAL TRANSPORTISTA

El tiet de la Núria tenia un _____ i feia de transportista.

Com que el poble era lluny de la ciutat i no hi _____ el tren, es rebien i s'enviaven molts paquets. La Núria anava cada tarda al _____ i ajudava a _____ etiquetes a les trameses i a _____ la llista dels carrers a repartir. Tenia bona lletra i escrivia les adreces molt bé. _____ n'estava molt content.

Però tenia un defecte: era una mica massa tafanera. Quan veia un paquet molt ben lligat, amb paper bonic, de seguida pensava: —Què deu haver-hi aquí dins? —i mirava el nom a qui anava dirigit i començava a fer-se preguntes, perquè, si no era Nadal, ni el sant d'aquella persona, ni es tractava d'un _____ de casament, què podia ser?

Es moria de ganes _____ aquells paquets i mirar-ho, però sabia que això no estaria _____ bé.

Una tarda _____ parlat de la seva dèria al seu _____ Miquel, i ell li va dir que no s'encaparrés; que pensés que tot _____ era d'altra gent i que ells no n'havien de fer res.

Joana Raspall, *Contes del "si és no és"* (text adaptat)

0-1

a

0-1

b

0-1 0-1

c d
0-1

e

0-1

f

0-1

g

0-1

h

0-1

i

0-1

j

0-1

k

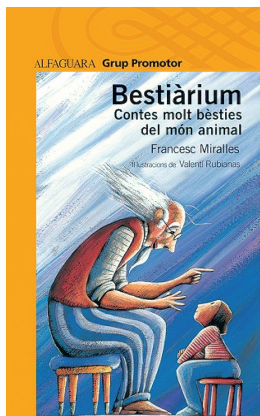
0-1

l

TEXT 1

Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta a cada pregunta. Marca-la en el full de respostes.

ET DESPERTES, O NO?

L'Arnau Xifré, viatger infatigable, presumia d'haver voltat per tot el món i vivia de fer fotografies que després venia a les revistes.

En una ocasió, va arribar a Ko Tao, una illota perduda al golf de Tailàndia. Estava interessat a fotografiar la seva fauna marina amb la càmera submergible.

Es va allotjar en un rústic bungalou, on va desempaquetar el seu equip per tenir-lo llest l'endemà al matí. Després de suportar la calorosa nit del tròpic, el fotògraf es va despertar en notar un pes lleuger i fred al ventre.

Va trigar una mica a obrir els ulls, però si ho hagués sabut hauria preferit seguir al setè cel, ja que va veure que a la seva panxa dormia enroscada una serp verda. És conegut pels viatgers que les serps d'aquest color són d'allò més verinoses, i l'Arnau va començar a suar pensant com s'ho faria per treure's aquell rèptil de sobre sense que el mossegués.

Calia pensar fredament. D'entrada, la serp dormia, i mentre estigués reposant no havia de témer per la seva vida. Però aquell avantatge tenia un inconvenient: tot aquell qui dorm s'acaba despertant. Així, doncs, era necessari trobar una solució abans que aquella bèstia obrís els ulls.

Llavors va veure el que podia ser la seva salvació. Al costat del llit hi havia un transistor, d'aquests per escoltar emissores de tot el món. A moltes pel·lícules havia vist com els encantadors de serps es valen de la música per fer-ne el que volen. Potser una mica de música li donaria un bon despertar, i la serp marxaria amablement perdonant-li la vida.

Amb molta cura, va engegar la ràdio i va començar a sonar música clàssica. La serp ni es va immutar. "Lògic", va pensar, "aquesta serp no ha escoltat Mozart en la seva vida".

Va començar a girar el sintonitzador per si hi havia una melodia més tradicional, més autòctona, i finalment la va trobar. Sonava una peça tailandesa de flauta i cítares. Però la serp no es va moure ni un mil·límetre.

Si no fos perquè de tant en tant feia tremolar la seva llengua, hauria pensat que aquella serp era morta, ja que va deixar sonar totes les cançons que va trobar, però l'animal les va ignorar. Què podia fer? Estava a punt de demanar auxili quan es va obrir la porta.

Un senyor anglès amb uns prismàtics penjats al coll es va presentar:

TEXT 1

—Disculpi que entri a la seva cabana com un lladre, però crec que la serp que té al ventre és meva.

—Quina bona notícia —va contestar l'Arnau—. Li importaria endur-se-la, doncs?

—A això he vingut —va dir l'anglès, i va donar uns copets al cap de la serp, que es va remoure sobre la pell del fotògraf, més blanc que un mort.

—No s'amoïni, és totalment inofensiva. Li vaig treure el verí abans d'adoptar-la.

—Ah, sí? Digui'm una cosa, tan sols és una curiositat: quina música agrada a les serps?

L'anglès va riure molt abans de contestar:

—En realitat cap ni una: són sordes.

Francesc Miralles, *Bestiàrium. Contes molt bèsties del món animal* (text adaptat)

1. Quan va arribar a Ko Tao, l'Arnau es va allotjar en...

- a. un càmping proper al mar.
- b. un senzill bungalou.
- c. una casa d'hostes.
- d. un hotel rural.

2. L'Arnau es va despertar perquè...

- a. va tenir una sensació estranya.
- b. havia fet una nit molt calorosa.
- c. de sobte va sonar música.
- d. algú va entrar a l'habitació.

3. Si ho hagués sabut, el protagonista "hauria preferit seguir al setè cel". Això significa que...

- a. somiava que estava al cel.
- b. eren les set i ja es feia de dia.
- c. li hagués agradat continuar dormint.
- d. preferiria estar en un lloc més agradable.

4. L'Arnau tenia una serp sobre la panxa i sabia que era verinosa perquè...

- a. era verda.
- b. pesava poc.
- c. estava freda.
- d. movia la llengua.

TEXT 1**5. “L’Arnau havia de pensar fredament” significa que...**

- a. era necessari que es despertés del tot.
- b. la situació l’havia deixat bloquejat.
- c. no s’havia de deixar portar pel pànic.
- d. havia d’esperar que li passés la calor.

6. L’Arnau creia que la música tranquil·litzava les serps perquè...

- a. li ho havien dit.
- b. ho havia vist a les pel·lícules.
- c. tenia molta experiència amb serps.
- d. ho havia après en els seus viatges.

7. L’Arnau va pensar que la serp no es despertava amb la música clàssica perquè...

- a. no coneixia aquell tipus de música.
- b. no era una música prou alegre.
- c. li estava perdonant la vida.
- d. no li agradava Mozart.

8. Quan l’Arnau va veure que la música clàssica no feia efecte, va buscar música autòctona a la ràdio. Què significa ‘autòctona’ (subratllat al text)?

- a. Moderna.
- b. Estimulant.
- c. De pel·lícula.
- d. Típica del país.

**9. Tria l’opció correcta per completar l’oració.
(No cal que l’escriguis a l’espai en blanc.)**

_____ la música sonava prou fort, la serp no es va moure ni un mil·límetre.

- a. De manera que
- b. Encara que
- c. En cas que
- d. Ja que

TEXT 1

10. Quina de les oracions següents està ben puntuada?

- a. La serp, semblava morta: no es despertava, estava freda i no es movia.
- b. La serp semblava, morta: no, es despertava, estava freda i no es movia.
- c. La serp semblava morta: no, es despertava estava freda i no, es movia.
- d. La serp semblava morta: no es despertava, estava freda i no es movia.

11. En el text, què significa 'ignorar' (subratllat al text)?

- a. No fer cas, no tenir en compte.
- b. No saber què passa.
- c. Desconèixer.
- d. Imaginar.

12. Què volia fer l'Arnau quan va veure que la serp no es despertava?

- a. Continuar canviant d'emissora.
- b. Cridar per demanar ajuda.
- c. Ja no sabia què més fer.
- d. Posar-se a tremolar.

13. Al final, l'Arnau es va quedar blanc de la por quan...

- a. l'amo de la serp es va posar a riure.
- b. la música va deixar de sentir-se.
- c. la serp es va començar a moure.
- d. la porta es va obrir.

14. La serp no es va despertar amb la música perquè...

- a. era gandula.
- b. estava cansada.
- c. dormia molt a gust.
- d. com totes les serps, no hi sentia.

15. Quin altre títol podria tenir el text?

- a. La música clàssica a la ràdio.
- b. Ko Tao, una illa paradisiàca.
- c. Fauna i flora tailandeses.
- d. La serp de Ko Tao.

TEXT 2

Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta a cada pregunta. Marca-la en el full de respostes.

EL CUCUT

Cucut:	ocell de l'ordre dels cuculiformes.
Nom científic:	<i>Cuculus canorus</i> .
Característiques:	Llargada: 35 cm. Color de les plomes: gris blavós. Ales: punxegudes i llargues. Potes: grogues.
Distribució geogràfica:	Europa i Àsia a l'estiu, Àfrica a l'hivern.
Alimentació:	erugues, insectes, aranyes, cucs i llavors.

El cucut és l'ocell que anuncia la primavera. Arriba al nostre país a primers d'abril, sense que es pugui dir que tingui hora fixa.

La primera cosa que fa el cucut quan arriba és instal·lar-se en llocs allunyats, de molta densitat de bosc, llocs frescos. El percentatge de cucuts que arriba cada any és molt reduït, escàs.

Les persones aficionades a caminar pels boscos i a pujar i baixar les muntanyes del país saben que mai no es poden sentir més de dos cucuts a la vegada: la femella canta a la vall i el mascle, a la muntanya. I no hi ha més cucuts. Vull dir que no hi ha més cucuts que pugueu sentir al mateix temps. I és que normalment només n'hi sol haver una parella.

La sortida del sol és un dels moments més esplèndids del dia. I és llavors precisament que apareix el cucut en el seu medi ombrívol i espès de bosc. I canta:

—No puc, no puc, no puc...

Hi ha un fenomen de la vida del cucut que fa posar la pell de gallina. Aquest fenomen va lligat a un dels ocellets més minúsculs i més innocents del país: la busqueta.

I bé: el cucut femella es dirigeix al niu de la busqueta i comença per treure o beure's els ous del niu, amb la naturalitat que en aquestes coses impera en la naturalesa. Després col·loca el seu ou —la femella només en fa un— en el niu envaït.

La busqueta és un animal tan distret i ingenu que no s'adona del canvi que li han fet. Amb la mateixa constància amb què hauria incubat els seus ous, la busqueta cova l'ou del cucut, fins que arriba el moment en què es produeix el tràgic descobriment. És quan la closca de l'ou es trenca i la busqueta veu aparèixer, en el seu niu, un animal estrany, negre, amb un bec enorme,

La busqueta alimentant la cria de cucut

TEXT 2

una boca fenomenal i més gros que ella mateixa. Ha nascut un cucut més, gràcies a les atencions que, sense saber el que feia, li ha dedicat la busqueta.

Jo suposo que, davant d'aquesta immensa novetat, la busqueta queda veient visions i té un disgust de mort. Però passada la primera impressió, l'ocellet s'esforça per mantenir l'intrús maleït. S'hi esforça i ho aconsegueix, a base de fer hores extraordinàries i tot el que calgui.

I arriba un dia en què el cucut jove alça el vol, sense que es pugui arribar a saber amb precisió quins són, davant d'aquest fet, els sentiments de la busqueta.

Josep Pla, *Llibre de lectura* (text adaptat)

16. El cucut té...

- a. potes grises i plomes grogues.
- b. plomes grises i potes grogues.
- c. ales grogues i llargues.
- d. potes llargues i blaves.

17. On s'instal·la el cucut quan arriba la primavera i durant l'estiu?

- a. En boscos frondosos.
- b. En llocs molt assolellats.
- c. Prop de la humitat del riu.
- d. Prop de zones habitades.

18. El cucut diu "no puc, no puc, no puc" quan canta. Aquesta és la manera com...

- a. el cucut es comunica amb les persones.
- b. el cucut es queixa per alguna cosa.
- c. l'autor imita el cant de l'ocell.
- d. l'autor es burla del cucut.

TEXT 2

19. Què significa 'un fenomen' (subratllat al text)?

- a. Un accident.
- b. Una aventura.
- c. Una curiositat.
- d. Un descobriment.

20. Segons el text, hi ha alguna cosa a la vida del cucut que fa posar la pell de gallina. Això passa perquè...

- a. al bosc fa fresca.
- b. el seu cant fa emocionar.
- c. fa alguna cosa molt sorprenent.
- d. sorprèn pels seus colors brillants.

21. Què fa el cucut femella amb els ous de la busqueta?

- a. Els treu del niu.
- b. Els fa un niu nou.
- c. Els incuba al seu niu.
- d. Els omple d'atencions.

22. A l'oració: "Després col·loca el seu ou —la femella només en fa un— en el niu envaït", el pronom subratllat 'en' es refereix a...

- a. l'ou.
- b. el niu.
- c. el cucut.
- d. la femella.

23. La busqueta no s'adona del canvi que li fa el cucut perquè...

- a. el cucut l'enganya amb el seu cant.
- b. no cova mai els seus ous.
- c. tots els ous són iguals.
- d. no està prou atenta.

24. Què fa la busqueta quan el cucut deixa l'ou al seu niu?

- a. Menjar-se l'ou.
- b. Abandonar el niu.
- c. Trencar l'ou del cucut.
- d. Covar l'ou com si fos seu.

**25. Tria l'opció correcta per completar l'oració.
(No cal que l'escriguis a l'espai en blanc.)**

Quan neix el cucut, la busqueta no es pot creure el que _____.

- a. veurà
- b. veuria
- c. havia vist
- d. està veient

26. Quan neix l'ocellet, la busqueta "té un disgust de mort", això significa que la busqueta...

- a. està impressionada.
- b. cau del niu.
- c. s'il·lusiona.
- d. es mor.

27. A l'oració: "L'ocellet s'esforça per mantenir l'intrús maleït", 's'esforça' (subratllat al text) significa que...

- a. intenta dissimular perquè l'intrús no el vegi.
- b. s'espera amb paciència a veure què passa.
- c. posa tot el seu interès en l'intrús.
- d. vol deixar morir l'intrús.

TEXT 2

28. La busqueta fa “hores extraordinàries” per cuidar el petit cucut. Això significa que...

- a. el vigila nit i dia.
- b. no té temps per fer-ho tot.
- c. passa moltes hores fora del niu.
- d. només el vigila quan li ve de gust.

29. A continuació tens unes frases que s'identifiquen amb les lletres A-B-C-D. Ordena-les segons l'ordre del text:

A.

El cucut femella busca un altre ocell que li covi l'únic ou que pon.

B.

A la primavera el cucut arriba al nostre país.

C.

Quan està aquí, el cucut busca un lloc fresc on viure.

D.

El cucut creix gràcies a les atencions d'un ocell d'una altra espècie.

- a. B → C → D → A
- b. B → C → A → D
- c. A → B → D → C
- d. A → B → C → D

30. Què farà la busqueta si li torna a passar un fet com aquest?

- a. No tornarà a covar mai més un ou de cucut.
- b. Actuarà igual perquè és un fet natural.
- c. Farà que el cucut marxi del seu niu.
- d. Trencarà l'ou del cucut.

REDACCIÓ

Pots demanar un full per fer un esborrany o un esquema de la teva redacció. Quan l'hagis acabada, llegeix-la de nou i corregeix el que calgui. És necessari que al final hagis escrit 100 paraules com a mínim. Si n'escrius menys, es veurà afectada la teva puntuació.

Escriu un correu electrònic a un amic o amiga que viu lluny, explicant-li una anècdota que hagis viscut amb algun animal (insecte, rèptil, mamífer, peix...). Pots explicar quin era, on i amb qui estaves, què va passar, què vas fer, com et vas sentir...

No t'oblidis de saludar, acomiadar-te i completar les dades imprescindibles del correu.

Anota al final el nombre de paraules escrites.

Per a:

De:

Assumpte:

0-1-2

AC

0-1-2

L

0-1-2

FO
O

0-1-2

M

0-1-2

P

Nombre de paraules escrites

Has de comptar també les paraules de l'encapçalament del correu, les apostrofades i les separades per guió.

